

Република България

ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ
КОНВЕРГЕНТНАТА ПРОГРАМА
(2008–2011 г.)

Декември 2008

Допълнението към Конвергентната програма на Република България за 2008–2011 г. се налага поради взетото на 2 декември 2008 г. решение на Съвета на икономическите и финансови министри в ЕС, съгласно което мерките по Европейския план за икономическо възстановяване трябва да се отразят в Конвергентните програми на страните-членки. Настоящото Допълнение към Конвергентната програма (2008–2011) следва формата, предложен от Европейската Комисия.

Конкретните мерки, предложени от българското правителство за ограничаване въздействието на световната финансова криза върху българската икономика остават в общи линии непроменени спрямо описаните в Конвергентната програма (2008–2011). Поддържането на благоразумна фискална политика е от изключителна важност за запазване стабилността на икономиката и противодействие на съществуващите дисбаланси. Ето защо, българското правителство не предвижда значителни фискални стимули през следващата година. В условията на увеличена нестабилност на международните финансови пазари, влошаващи се оценки за икономическите показатели на основните ни търговски партньори и несигурност относно степента на тяхното въздействие върху икономиката на България, правителството реши да засили част от предвидените фискални резерви.

Най-съществената промяна касае планираният буфер за ограничаване на нелихвените разходи и трансфери по Републиканския бюджет, който се увеличава от 7% на 10%, като в обхвата на ограничението са включени също така инвестиционните разходи и резерва за непредвидени и неотложни разходи. Възможността за реализиране на допълнителна инвестиционна програма, финансирана чрез резерва за публични инвестиции и евентуално намаление на бюджетния излишък с до 1% от БВП е премахната в одобрения от Народното събрание закон за държавния бюджет за 2009 г. Запазва се нивото на планираният бюджетен излишък от 3% от БВП, което ще служи за буфер срещу евентуално неизпълнение на приходната част. В случай че неизпълнението на приходите по консолидираната фискална програма е в размер, който може да доведе до отрицателно бюджетно салдо по консолидираната фискална програма, нелихвените разходи и трансфери по Републиканския бюджет може да се ограничат допълнително.

Промените, които настъпиха в бюджетната рамка след приемането от Народното събрание на бюджетните закони за 2009 г. са минимални и са свързани с увеличаване на разходите на: държавното обществено осигуряване с 27.4 млн. евро заради увеличаване на срока за изплащане на парични обезщетения за бременност и раждане; Националната здравноосигурителна каса с 15.3 млн. евро във връзка с намалената потребителската такса за лицата, навършили 60 години за жените и 63 години за мъжете. Намалена беше и оценката за усвояване на средствата от ЕС с 42.7 млн. евро. Средствата за публични инвестиции в резерва за непредвидени и неотложни разходи бяха разпределени за други сфери – 107.9 млн. евро за национални програми, помощи и доплащания в областта на земеделието и 96.6 млн. евро за модернизация и експлоатация на националната железопътна инфраструктура и за социално значими проекти. Общият ефект от тези промени върху бюджетната рамка е минимален и не налага промяна в Таблици 2-6 от Приложение 1 към Конвергентната програма (2008–2011).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1. Краткосрочни фискални мерки с директен бюджетен ефект

Мярка	Дата на приемане	Описание на мярката	Директен бюджетен ефект (в % от БВП)			
			2008	2009	2010	2011
Увеличаване на средствата за публични инвестиции (предприета).	Декември 2008 г.	Увеличаване на капиталовите разходи по консолидираната фискална програма в подкрепа на вътрешното търсене и намаляване на безработицата.	-	-0.1	-0.2	-0.5
Ограничаване на нелихвените разходи и трансферите по Републиканския бюджет през 2009 г. до 90 на сто от заложените в Закона за държавния бюджет (предприета).	Декември 2008 г.	Ограничаване на нелихвените разходи и трансфери, без тези към държавното обществено осигуряване, по Републиканския бюджет през 2009 г. до 90 на сто от заложените в Закона за държавния бюджет.	-	2.3	-	-

Таблица 2. Средносрочни мерки в подкрепа на качеството на публичните финанси и на дългосрочната устойчивост

Мярка	Дата на приемане	Описание на мярката
Поддържане на положително салдо по консолидираната фискална програма от 3% от БВП (предприета).	Декември 2008 г.	Поддържане на положително салдо по консолидираната фискална програма от 3% от БВП в хоризонта на Програмата, с цел осигуряване на дългосрочната устойчивост на публичните финанси.
Максимално ниво на разходите, които се преразпределят през бюджета в средносрочен план в размер до 40% от БВП (предприета).	Декември 2008 г.	Ограничаване на разходите, които се преразпределят през бюджета в средносрочен план в размер до 40% от БВП, с цел противодействие на дисбалансите в икономиката.
Запазване на благоприятната данъчна среда (предприета).	Декември 2008 г.	Запазване на благоприятната данъчна среда – ниски ставки на корпоративните данъци и на социалноосигурителните вноски за бизнеса и непроменени акцизни ставки върху бензина и дизела с цел поддържане на благоприятни бизнес условия за привличане на инвестиции.
Подобряване събираемостта на държавните вземания (представена).	Ноември 2008 г.	Подобряване събираемостта на държавните вземания с цел подобряване на качеството на публичните финанси.
Запазване на съществуващия паричен и валутен режим, при фиксираня в закона за БНБ валутен курс (предприета).	Ноември 2008 г.	Запазване на съществуващия паричен и валутен режим, при фиксираня в закона за БНБ валутен курс, чрез поддържане на положително бюджетно салдо и консервативност при управлението на фискалния резерв с цел подкрепа на стабилността на националната финансова система.

Запазване на създадените механизми за координация на високо ниво между Министерството на финансите и БНБ за участие в европейския механизъм за отговор на кризата (предприета).	Ноември 2008 г.	Запазване на създадените механизми за координация на високо ниво между Министерството на финансите и БНБ за участие в европейския механизъм за отговор на кризата с цел подготовка и предприемане, при необходимост, на допълнителни мерки за гарантиране на високата ликвидност на банковата система на България.
Усъвършенстване на вътрешните механизми, създадени в резултат от участието на страната в европейския отговор на кризата (представена).	Ноември 2008 г.	Усъвършенстване на вътрешните механизми, създадени в резултат от участието на страната в европейския отговор на кризата, за използване на средства от фискалния резерв с цел подобряване на ликвидността в банковата система и икономиката.

Таблица 3. Структурни мерки в подкрепа на търсенето и насърчаване на гъвкавостта

Мярка	Дата на приемане	Описание на мярката
Увеличаване капитала на „Българска банка за развитие“ (предприета).	Ноември – Декември 2008 г.	Увеличаване капитала на „Българска банка за развитие“ с до 255.6 млн. евро с цел осигуряване на достъп до кредитен ресурс на малкия и средния бизнес.
Увеличаване капитала на Фонд „ФЛАГ“ (представена).	Ноември 2008 г.	Увеличаване капитала на Фонд „ФЛАГ“ с до 25.6 млн. евро с цел осигуряване на по-добри условия за общините за подготовка и изпълнение на проекти финансирани от европейските фондове.
Създаване на държавна компания за изграждане на бизнеспаркове (представена).	Ноември 2008 г.	Създаване на държавна компания за изграждане на бизнеспаркове с цел създаване на условия за привличане на високопродуктивни инвестиции и по-благоприятна бизнессреда.
Създаване на фонд „Научни изследвания и иновации“ и увеличаване на финансовите ресурси с 50 % в сравнение с разполагаемия ресурс за 2008 г. (представена).	Ноември 2008 г.	Създаване на фонд „Научни изследвания и иновации“ на основата на съществуващите фонд „Научни изследвания“ и Националния иновационен фонд и увеличаване на финансовите ресурси с 50 % в сравнение с разполагаемия ресурс за 2008 г. с цел стимулиране на изследванията и развитието в подкрепа на технологични иновации и преструктуриране на икономиката.
Увеличаване на кредитния лимит на Българската агенция за експортно застраховане (представена).	Ноември 2008 г.	Увеличаване на кредитния лимит на Българската агенция за експортно застраховане с цел подобряване на експортните възможности на българските предприятия.
Полагане на допълнителни усилия за по-добро административно обслужване на бизнеса, в това число ускоряване възстановяването на ДДС (представена).	Ноември 2008 г.	Полагане на допълнителни усилия за по-добро административно обслужване на бизнеса, в това число ускоряване възстановяването на ДДС, с цел намаляване на административните тежести.
Подобряване на бизнес средата (предприета).	Април 2008 г.	Подобряване на бизнес средата чрез стриктно прилагане на програмата „По-добро регулиране“, насочена към опростяване и облекчаване на регулаторните режими.
Опростяване на регулаторните режими и намаляване на административните тежести,	Ноември 2008 г.	Мерки за опростяване на регулаторните режими и намаляване на административните тежести, прилагани от общините с цел осигуряване на благоприятни условия за

прилагани от общините (предприета).		привличане на инвестиции.
Подобряване работата на регулаторните органи и ефективно прилагане на новия Закон за защита на конкуренцията (предприета).	Ноември 2008 г.	Защита на конкуренцията чрез подобряване работата на регулаторните органи и ефективно прилагане на новия Закон за защита на конкуренцията с цел подобряване на конкурентоспособността и функционирането на пазарите.
Стимулиране търсенето на работа и създаване на благоприятни условия за работодателите за разкриване на нови работни места (обявена).	Ноември 2008 г.	Стимулиране търсенето на работа и създаване на благоприятни условия за работодателите за разкриване на нови работни места с цел осигуряване на гъвкавост и сигурност на пазара на труда.
Усъвършенстване на социалните мрежи и увеличаване на ефективността им (обявена).	Ноември 2008 г.	Усъвършенстване на социалните мрежи и увеличаване на ефективността им с цел осигуряване на гъвкавост и сигурност на пазара на труда.
Осигуряване на по-добра закрила за безработните лица (предприета)	Декември 2008 г.	Въвеждане на диференцирано обезщетение за безработица. Лицата, които са освободени поради закриване на предприятие, намаляване обема на работа или спиране на работата, ще получават обезщетение за безработица в размер: 130 на сто от обезщетението за първата половина на периода и 70 на сто от обезщетението за втората половина на периода на получаване. Така те ще бъдат стимулирани активно да търсят работа. Мярката е временна за периода 1 януари – 31 декември 2009 г.
Промени в трудовото законодателство за по-висока гъвкавост и адаптивност на бизнеса в условията на криза (предприета)	Декември 2008 г.	Дава се право на работодателите да въведат намалено работно време поради производствени причини за период от 6 месеца в рамките на една календарна година (при 3 месеца в момента). Средствата за активна политика на пазара на труда ще се използват не само за насърчаване, но и за запазване на заетостта. Мярката е временна за периода 1 януари – 31 декември 2009 г.
Увеличаване степента на защита на банковите депозити на гражданите (предприета).	Ноември 2008 г.	Увеличаване степента на защита на банковите депозити на гражданите чрез незабавно въвеждане на европейското законодателство за гарантиране на влоговете до 100 хиляди лева.
Оказване, при необходимост, на капиталова подкрепа на банките, в съответствие с европейските практики (обявена).	Ноември 2008 г.	Оказване, при необходимост, на капиталова подкрепа на банките, в съответствие с европейските практики с цел запазване стабилността на националната финансова система.